

Nr 80.

Av herr **Vennerström**, *om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande åt arrendatorer, borgare och deras vederlikar av utsträckt rätt till jakt och fiske för husbehov.*

Vid 1918 års lagtima riksdag motionerade jag om en sådan förändring i § 33 i den norrländska arrendelagen, att arrendator icke skulle kunna förbjudas att för husbehov utöva den rätt till jakt och fiske, som hör till den arrenderade jorden. I motiveringen anfördes, att jordägarnas rätt att låta jakträtten vara beroende av särskilda avtal mellan ägare och brukare i regel har brukats så, att den förre i arrendekontraktet förbjudit den senare all jakträtt å den arrenderade marken. I kontraktet mellan ett stort norrländskt bolag och dess arrendatorer finnes en paragraf av denna lydelse: »All jakträtt förbehålles jordägaren ensam, och vare arrendatorn skyldig att till jordägarens tjänsteman anmäla, då jakt av obehöriga utövas.» Dylika kontraktsbestämmelser torde vara regel. Då bolagen äga en tredjedel av Norrland, monopoliseras sålunda jakträtten i mycket avsevärd grad åt bolagen och deras tjänstemän. Även arrendatorernas rätt till fiske är mycket avgränsad. Jakt och fiske äro ofta för arrendatorerna ett outhärligt näringsfång. Särskilt under nödtider. För de fattiga arrendatorerna är den näring, som hämtas av jakt och fiske, mycket betydelsefull. För bolagstjänstemän och bolagsdisponenter är jakten och fisket huvudsakligen en nöjessak. Därför borde begränsningen av arrendatorernas och med dem likställdas rätt till jakt och fiske kunna betydligt lättas.

Lagutskottet avstyrkte motionen. Däremot tillstyrkte några socialdemokratiska reservanter en utredning i motionens syfte. I reservationen underströks, att såväl i Dalarna och Norrland som i övriga delar av landet ett stort missnöje bland arrendatorer och vederlikar förspörjes med

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 4 saml. 30 häft. (Nr 79—80). 2

de snäva inskränkningarna i rätten till jakt och fiske. Reservationen bifölls i andra kammaren, men frågan föll på första kammarens motstånd.

I den av mig väckta motionen yrkades förändring blott i den för Norrland och Dalarna gällande arrendelagen. Emellertid föreligga tvivelsutan starka skäl att, såsom reservanterna ock påpeka, låta en lagändring till arrendatorernas förmån gälla hela Sverige. Visserligen äro missförhållandena mest skriande i Norrland med dess väldiga bolagsdomäner, men även i det övriga Sverige finnas likartade förhållanden, särskilt i de trakter, där bolagen slagit under sig större områden och förvandlat forna självägare till beroende arrendatorer.

Kungl. Maj:t har nyligen tillsatt en jordkommission att utreda vissa jordfrågor. Så vitt man kan döma, torde det icke tillkomma jordkommissionen att upptaga berörda angelägenhet till behandling. Det torde vara lämpligt att vidga jordkommissionens utredningsdirektiv till att omfatta även denna reformfråga.

Med denna motivering hemställes,

att riksdagen måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville verkställa utredning, huruvida och i vad mån utsträckt rätt till jakt och fiske för husbehov må, utan skada för en rationell jakt- och fiskevård, kunna beredas arrendatorer, torpare och deras vederlikar samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 18 januari 1919.

Ivar Vennerström.

Häri instämma:

C. O. Johansson.

Ernst Hage.

Sten Berglund.

H. Hansson,

Rättvik.